

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Varaždin

KLASA: 041-01/19-02/12
URBROJ: 613-07-19-7

Varaždin, 22. studenoga 2019.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
VARAŽDINSKE ŽUPANIJE ZA 2018.

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O ŽUPANIJI	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Planiranje i izvršenje proračuna	5
	Financijski izvještaji	7
	Javna nabava	15
III.	REVIZIJA ZA 2018.	17
	Ciljevi i područja revizije	17
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	17
	Metode i postupci revizije	18
	Nalaz za 2018.	19
	Provedba naloga i preporuka	27

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Varaždinske županije (dalje u tekstu: Županija) za 2018.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Županije sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje proračuna, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena s ciljem izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 31/19) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Županije za 2018. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljna načela financijske revizije i pripadajućim revizijskim smjernicama.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja, opisane su u nastavku.

- U poslovnim knjigama nisu evidentirane i u financijskim izvještajima nisu iskazane obveze za povrat sredstava u državni proračun te ispravak vlastitih izvora po Programu jamstvenog fonda za prerađivačku industriju i inovacije u prerađivačkoj industriji (dalje u tekstu: Program) za 2013. u iznosu 4.455.000,00 kn te Programu za 2014. u iznosu 4.064.750,00 kn, odnosno ukupno 8.519.750,00 kn.

Dospjela potraživanja od Garancijske agencije po Programu jamstvenog fonda iz 2013. u obveznim analitičkim podacima u Bilanci iskazana su u okviru nedospjelih potraživanja umjesto u okviru dospjelih. Također, nisu poduzete mjere naplate potraživanja od Garancijske agencije za povrat sredstava po Programu iz 2013. te nije obavljen povrat sredstava u državni proračun u skladu sa zaključenim ugovorom s Ministarstvom gospodarstva. (točka 1. Nalaza)

- Rashodi za ugostiteljske usluge ostvareni su u iznosu 366.860,00 kn. Značajan dio računa za ugostiteljske usluge ne sadrži naznaku poslovnog događaja u vezi kojeg su nastali (svrha ugošćavanja), a za rashode za službeni put, koji su ostvareni u iznosu 285.977,00 kn, uz dio putnih naloga nije priloženo izvješće s puta. (točka 2. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Županije za 2018. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2018. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Temeljna načela revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim smjernicama.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Županije

Županija je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole s ciljem sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2018. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O ŽUPANIJI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 - ispravak, 16/07- ispravak, 95/08 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 - ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), utvrđena je Županija kao jedinica područne (regionalne) samouprave. Područje Županije obuhvaća šest gradova i 22 općine s ukupno 175 951 stanovnikom. Prema odredbama Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 147/14, 123/17 i 118/18) te Odluke o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 132/17), Županija je razvrstana u treću skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave čije se vrijednosti indeksa nalaze u drugoj polovini iznadprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave. Prema odredbama članka 20. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 - vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 - pročišćeni tekst, 137/15 - ispravak i 123/17), županija u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove od područnog (regionalnog) značaja koji se odnose na: obrazovanje, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, gospodarski razvoj, promet i prometnu infrastrukturu, održavanje javnih cesta, planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova, izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju te provedbu dokumenata prostornog uređenja za područje županije izvan područja velikoga grada te druge poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Županije ustrojeno je šest upravnih odjela (za poslove skupštine i župana, za gospodarstvo, financije i europske poslove, za poljoprivredu i ruralni razvoj, za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša, za prosvjetu, kulturu i sport te za zdravstvo, socijalnu skrb i civilno društvo). U okviru odjela za poslove skupštine i župana ustrojena je služba za unutarnju reviziju u kojoj su koncem 2018. bila zaposlena dva unutarnja revizora. Županija je koncem 2017. imala 95, a koncem 2018. je imala 89 zaposlenika te dva zamjenika župana koji, u skladu s odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, dužnost na koju su izabrani obavljaju profesionalno.

Županija ima 56 proračunskih korisnika. U proračunu osigurava sredstva za plaće, materijalne rashode, financijske rashode i rashode za nabavu nefinancijske imovine za tri proračunska korisnika (Zavod za prostorno uređenje, Javnu ustanovu za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode te Javnu ustanovu za regionalni razvoj) u kojima koncem 2018. godine ima 22 zaposlenika. Iz decentraliziranih sredstava financira rashode za 53 proračunska korisnika (33 osnovne škole, 13 srednjih škola, opću bolnicu, specijalnu bolnicu za medicinsku rehabilitaciju, dom zdravlja, zavod za hitnu medicinu, zavod za javno zdravstvo, dom za starije i nemoćne te učenički dom). Osim toga, Županija iz decentraliziranih sredstava financira srednju školu s pravom javnosti i učenički dom u njenom u sastavu, čiji je osnivač vjerska zajednica te rad četiri centra za socijalnu skrb čiji je osnivač Republika Hrvatska.

Koncem 2018. Županija ima dionice u dva trgovačka društva u iznosu 7.526.480,00 kn i dvije banke u iznosu 79.820,00 kn te udjele u temeljnom kapitalu u šest trgovačkih društava u iznosu 3.825.000,00 kn.

Tijela Županije su županijska skupština koja ima 41 vijećnika i župan. Odgovorna osoba za izvršavanje proračuna tijekom 2018. i u vrijeme obavljanja revizije je župan Radimir Čačić.

Planiranje i izvršenje proračuna

Županija je za 2018. donijela proračun, odluku o izvršavanju proračuna, dvije izmjene i dopune proračuna te 13 preraspodjela planiranih sredstava. Proračunom su planirani prihodi i primici u iznosu 244.909.368,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu 245.659.368,00 kn te manjak prihoda u iznosu 750.000,00 kn, za čije su pokriće planirana sredstva iz viška prihoda i primitaka proračunskog korisnika Županije. Drugim izmjenama i dopunama proračuna iz srpnja 2018., planirani su prihodi i primici u iznosu 236.922.895,00 kn, što je za 7.986.473,00 kn ili 3,3 % manje od planiranih proračunom, rashodi i izdaci u iznosu 237.672.895,00 kn, što je za 7.986.473,00 kn ili 3,3 % manje od planiranih proračunom te je planiran manjak prihoda u iznosu 750.000,00 kn. Vrijednosno značajnije smanjenje u odnosu na proračun odnosi se na prihode poslovanja u iznosu 12.693.478,00 kn ili 5,4 % i rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 9.891.851,00 kn ili 17,2 %, a vrijednosno značajnije povećanje na primitke od financijske imovine i zaduživanja u iznosu 4.617.005,00 kn ili 59,7 % i izdatke za financijsku imovinu i otplatu zajmova u iznosu 1.240.420,00 kn ili 43,8 %. Razlog smanjenja prihoda poslovanja i rashoda za nabavu nefinancijske imovine te povećanja primitaka od financijske imovine i zaduživanja je usklađenje provedbe projekata energetske obnove i korištenja obnovljivih izvora energije na županijskim objektima s prijavljenim troškovnicima, dinamikom izvođenja radova, nositeljima investicija te izvorima financiranja. Povećanje izdataka za financijsku imovinu i otplatu zajmova najvećim dijelom je zbog otplate glavnice korištenog kratkoročnog kredita iz 2017.

Na temelju Odluke o izvršavanju proračuna za 2018. župan je tijekom 2018. donio 13 odluka o preraspodjeli planiranih sredstava u ukupnom iznosu 1.322.930,00 kn (dvije preraspodjele u iznosu 116.670,00 kn prije donošenja prvih izmjena i dopuna proračuna te jedanaest preraspodjela u iznosu 1.206.260,00 kn nakon donošenja drugih izmjena i dopuna proračuna). Ukupna proračunska sredstva nisu mijenjana nego su obavljene preraspodjele planiranih sredstava unutar i između razdjela (upravnih odjela) do 5,0 % na stavkama koje su umanjene i preraspodijeljene. Maksimalni pojedinačni iznos stavke koja je umanjena i preraspodijeljena odnosi se na rashode za usluge na energetskoj učinkovitosti školskih objekata u iznosu 232.000,00 kn. Preraspodjele se uključuju u izvještaj o izvršenju proračuna sukladno Pravilniku o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (Narodne novine 24/13 i 102/17).

Županija je uz proračun za 2018. donijela projekcije za 2019. i 2020. Prema spomenutim projekcijama, planirani su prihodi i primici, odnosno rashodi i izdaci za 2019. u iznosu 245.872.496,00 kn te za 2020. u iznosu 207.992.168,00 kn.

Uz proračun Županije za 2018. donesen je Konsolidirani proračun Županije za 2018., kojim su planirani prihodi i primici te rashodi i izdaci Županije i proračunskih korisnika (osim rashoda za plaće i ostalih rashoda za zaposlene osnovnih i srednjih škola, koji se u državnom proračunu iskazuju po prirodnoj vrsti troška). Konsolidiranim proračunom planirani su prihodi i primici u iznosu 1.059.356.031,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu 1.048.261.087,00 kn te je planirano pokriće manjka iz prethodnih godina u iznosu 11.094.944,00 kn.

Drugim izmjenama i dopunama konsolidiranog proračuna iz srpnja 2018., planirani su prihodi i primici u iznosu 956.715.110,00 kn, što je za 102.640.921,00 kn ili 9,7 % manje od planiranih konsolidiranim proračunom, rashodi i izdaci u iznosu 956.956.906,00 kn, što je za 91.304.181,00 kn ili 8,7 % manje od planiranih konsolidiranim proračunom te je planiran manjak prihoda u iznosu 241.796,00 kn.

Prema podacima Godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna Županije za 2018., prihodi i primici su ostvareni u iznosu 204.252.108,00 kn, što je za 32.670.787,00 kn ili 13,8 % manje od planiranih, a rashodi i izdaci u iznosu 202.668.195,00 kn, što je za 35.004.700,00 kn ili 14,7 % manje od planiranih proračunom. Vrijednosno značajnije odstupanje odnosi se na rashode za nabavu nefinancijske imovine koji su manje ostvareni za 21.191.534,00 kn ili 44,6 %. Za navedene rashode sredstva su najvećim dijelom planirana u okviru primitaka od zaduživanja u iznosu 12.117.005,00 kn koja nisu ostvarena te pomoći temeljem prijenosa EU sredstava koja su manje ostvarena za 12.023.854,00 kn ili 69,6 %. Vrijednosno značajniji rashodi za nabavu nefinancijske imovine koji nisu ostvareni odnose se na kupnju dvorca Šaulovec u iznosu 8.000.000,00 kn, rekonstrukciju, dogradnju i adaptaciju objekata Doma zdravlja Varaždinske županije u iznosu 3.844.056,00 kn, radove na energetskej obnovi zgrade Vodotornja u iznosu 3.329.500,00 kn te radove na energetskej obnovi zgrade psihijatrije Opće bolnice Varaždin u iznosu 2.300.000,00 kn. Projekt kupnje dvorca Šaulovec nije ostvaren iz razloga što Trgovački sud u Varaždinu nije donio rješenje o ostvarenju prava prvokupa nakon okončanja četvrte elektroničke javne dražbe, nego rješenje kojim se donošenje navedene odluke odgađa do pravomoćnog okončanja parničnog postupka pokrenutog od strane nasljednika u čiju korist je u zemljišnim knjigama upisano pravo zaloge. Protiv navedenog rješenja Županija je podnijela žalbu Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske. Drugi projekti nisu ostvareni zbog ponavljanja, odnosno poništenja postupaka javne nabave. Ponovno su planirani proračunom za 2019.

Prema Odluci o izvršavanju proračuna Županije za 2018., vlastiti i namjenski prihodi ustupaju se proračunskim korisnicima, a župan može u iznimnim slučajevima posebnom odlukom obvezati proračunskog korisnika na uplatu dijela vlastitih prihoda u proračun te utvrditi njihovu namjenu. Planiranje, ostvarenje i trošenje vlastitih i namjenskih prihoda prati se preko informacijskog sustava Riznica (korisnika koji su u sustavu) i putem tromjesečnih izvještajnih obrazaca te u Konsolidiranom proračunu Županije, odnosno Konsolidiranom godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna Županije. Konsolidirani proračun Županije za 2018. i Konsolidirani godišnji izvještaj o izvršenju proračuna Županije za 2018. sadrže i prihode i primitke te rashode i izdatke proračunskih korisnika. Prema podacima Konsolidiranog godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna Županije za 2018., prihodi i primici su ostvareni u iznosu 861.294.840,00 kn, što je za 95.420.270,00 kn ili 10,0 % manje od planiranih, a rashodi i izdaci u iznosu 922.311.170,00 kn, što je za 34.645.736,00 kn ili 3,6 % manje od planiranih. Vlastiti i namjenski prihodi i primici proračunskih korisnika za 2018. iznose 657.042.732,00 kn.

Županija je donijela plan razvojnih programa od 2018. do 2020., koji sadrži ciljeve, prioritete i mjere razvoja iz Županijske razvojne strategije od 2011. do 2013. (kojoj je produljeno važenje do donošenja nove), planirane po programima, aktivnostima i projektima te godinama u kojima će rashodi teretiti proračune. Planom razvojnih programa za 2018. planirani su ukupni rashodi u iznosu 138.278.925,00 kn, za 2019. u iznosu 142.266.162,00 kn te za 2020. u iznosu 105.173.208,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi za 2018. su planirani za prijevoz učenika srednjih škola i studenata u iznosu 26.700.000,00 kn, izgradnju objekata srednjih i osnovnih škola u iznosu 25.776.725,00 kn, ulaganja u izgradnju objekata i nabavu opreme u zdravstvenim ustanovama u iznosu 14.101.786,00 kn te projekt Poboljšanje pristupa primarnoj zdravstvenoj zaštiti u iznosu 12.658.336,00 kn, odnosno ukupno 79.236.847,00 kn. Ostvareni su u iznosu 68.215.280,00 kn ili za 13,9 % manje od plana.

Financijski izvještaji

Županija vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji su dostavljeni nadležnim institucijama u propisanom roku te objavljeni na mrežnoj stranici Županije.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

U izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2018., iskazani su prihodi i primici te rashodi i izdaci Županije i proračunskih korisnika u dijelu u kojem ih Županija financira iz svojih prihoda. Prema podacima iz navedenog Izvještaja, ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu 204.252.108,00 kn, što je za 8.368.414,00 kn ili 3,9 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2017.	Ostvareno za 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	69.785.314,00	89.004.790,00	127,5
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	133.112.629,00	107.371.895,00	80,7
3.	Prihodi od imovine	3.795.201,00	3.774.238,00	99,4
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	3.621.241,00	3.444.928,00	95,1
5.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	688.681,00	275.666,00	40,0
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	49.585,00	98.122,00	197,9
7.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	1.567.871,00	282.469,00	18,0
	Ukupno	212.620.522,00	204.252.108,00	96,1

Vrijednosno značajniji udjel u ukupno ostvarenim prihodima i primicima imaju pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu 107.371.895,00 kn ili 52,6 % i prihodi od poreza u iznosu 89.004.790,00 kn ili 43,6 %. Svi drugi prihodi i primici iznose 7.875.423,00 kn i imaju udjel 3,8 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka.

U odnosu na prethodnu godinu, značajnije su smanjeni prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna za 25.740.734,00 kn ili 19,3 %, najvećim dijelom jer su u financijskim izvještajima za 2017. iskazane doznačene pomoći od Ministarstva zdravstva za podmirivanje dijela dospjelih obveza Općoj bolnici Varaždin u iznosu 23.911.901,00 kn, koje su u 2018. iskazane samo u konsolidiranim financijskim izvještajima Županije u iznosu 9.434.817,00 kn, sukladno Okružnici Ministarstva financija. Također, u odnosu na prethodnu godinu značajnije su smanjeni primici od financijske imovine i zaduživanja za 1.285.402,00 kn ili 82,0 %, jer je u prethodnoj godini iskazan primitak od kratkoročnog zaduživanja (dopušteno prekoračenje po transakcijskom računu) u iznosu 1.220.419,00 kn koji je vraćen u 2018. U 2018. je također korišteno kratkoročno zaduživanje u iznosu 1.029.123,00 kn, koje je do konca godine vraćeno. Prihodi od poreza su u odnosu na prethodnu godinu veći za 19.219.476,00 kn ili 27,5 % zbog izmjena propisa koji uređuju financiranje lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Prihodi i primici koji imaju propisanu namjenu se odnose na prihode za financiranje decentraliziranih funkcija, pomoći, koncesije, lovozakupnine, naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru (legalizacija), prihode od prodaje i zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države te primitke od prodaje dionica u trgovačkim društvima. Ostvareni su u iznosu 127.799.022,00 kn i njihov udjel u ukupno ostvarenim prihodima i primicima je 62,6 %.

Prihodi od poreza u iznosu 89.004.790,00 kn ostvareni su od poreza na dohodak u iznosu 80.968.550,00 kn i županijskih poreza u iznosu 8.036.240,00 kn, koji se odnose na porez na cestovna motorna vozila u iznosu 7.672.799,00 kn, porez na automate za zabavne igre u iznosu 215.100,00 kn te nasljedstva i darove u iznosu 148.341,00 kn.

Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu 107.371.895,00 kn. Odnose se na pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije u iznosu 70.875.369,00 kn (tekuće pomoći izravnjanja u iznosu 68.739.661,00 kn i kapitalne pomoći izravnjanja u iznosu 2.135.708,00 kn), tekuće pomoći u iznosu 30.552.325,00 kn i kapitalne pomoći u iznosu 5.944.201,00 kn.

Župan je, u skladu s odredbama Uredbe o načinu financiranja decentraliziranih funkcija te izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2018. (Narodne novine 7/18) donio odluke o kriterijima, mjerilima i načinu financiranja decentraliziranih funkcija za 2018. Prema navedenoj Uredbi, planirani godišnji iznos za decentralizirane funkcije Županije iznosi 87.853.572,00 kn. Za decentralizirane funkcije za 2018. doznačeno je 88.125.269,00 kn (pomoći izravnjanja u iznosu 71.076.247,00 kn i dodatni udio u porezu na dohodak u iznosu 17.049.022,00 kn) te razlika nedovoljno doznačenih sredstava pomoći izravnjanja za školstvo za 2017. u iznosu 73.303,00 kn odnosno ukupno 88.198.572,00 kn. Sredstva su utrošena u ukupnom iznosu 87.851.087,00 kn (za osnovne škole u iznosu 37.089.053,00 kn, srednje škole u iznosu 24.017.982,00 kn, zdravstvene ustanove u iznosu 18.896.672,00 kn, dom za starije i nemoćne osobe u iznosu 4.169.680,00 kn te socijalnu skrb u iznosu 3.677.700,00 kn). Neutrošena sredstva u iznosu 274.182,00 kn su uplaćena u državni proračun sredinom veljače 2019.

Vrijednosno značajnije tekuće pomoći odnose se na doznačena sredstva od Ministarstva znanosti i obrazovanja za prijevoz redovitih učenika srednjih škola u iznosu 22.204.042,00 kn, pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava za projekt Ja mogu (pomoćnici u nastavi) u iznosu 2.171.528,00 kn, doznačena sredstva od Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU za sufinanciranje provedbe projekta energetske obnove zgrade Vodotornja u iznosu 2.132.778,00 kn te pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava za projekt Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva za školsku godinu 2017./2018. u iznosu 1.447.982,00 kn.

Vrijednosno značajnije kapitalne pomoći odnose se na doznačena sredstva za sufinanciranje najamnina za školske građevine izgrađene i/ili dograđene po modelu javno-privatnog partnerstva na području Varaždinske županije od lokalnih jedinica te Ministarstva znanosti i obrazovanja u iznosu 4.508.283,00 kn.

Prihodi od imovine u iznosu 3.774.238,00 kn ostvareni su od nefinancijske imovine u iznosu 3.256.521,00 kn, financijske imovine u iznosu 482.606,00 kn te kamata na dane zajmove u iznosu 35.111,00 kn. Vrijednosno značajniji prihodi od imovine odnose se na naknade za koncesije za obavljanje javne zdravstvene službe, distribuciju plina i gospodarsko korištenje voda u iznosu 1.957.913,00 kn, lovozakupnine u iznosu 556.631,00 kn, dividende na dionice u trgovačkom društvu i banci u iznosu 402.854,00 kn, naknade za eksploataciju mineralnih sirovina u iznosu 348.205,00 kn te zakup poslovnih prostora i iznajmljivanje imovine u iznosu 237.249,00 kn.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu 3.444.928,00 kn, a vrijednosno značajniji se odnose na prihode od županijskih upravnih pristojbi u iznosu 1.399.819,00 kn, prodaje državnih biljega u iznosu 1.096.031,00 kn te naknada za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru u iznosu 578.444,00 kn.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija ostvareni u iznosu 275.666,00 kn, a odnose se na prihode od lokalnih jedinica za sufinanciranje izrade prostornih planova.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 98.122,00 kn odnose se na prihode od prodaje suvlasničkog dijela građevinskog zemljišta u iznosu 91.603,00 kn te poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 6.519,00 kn.

Primici od financijske imovine i zaduživanja u iznosu 282.469,00 kn odnose se na primitke od prodaje dionica u dva trgovačka društva u iznosu 143.179,00 kn te primljene otplate (povrati) glavnice danih zajmova u iznosu 139.290,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o приходima i rashodima, primicima i izdacima za 2018., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu 202.134.228,00 kn, što je za 12.417.674,00 kn ili 5,8 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2017.	Ostvareno za 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	14.247.802,00	15.020.547,00	105,4
2.	Materijalni rashodi	49.883.948,00	48.968.289,00	98,2
3.	Financijski rashodi	393.437,00	61.516,00	15,6
4.	Subvencije	3.605.393,00	3.803.292,00	105,5
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	110.085.926,00	93.156.474,00	84,6
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	28.580.419,00	27.285.431,00	95,5
7.	Ostali rashodi	5.735.133,00	6.660.803,00	116,1
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	470.562,00	5.707.457,00	1 212,9
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	1.549.282,00	1.470.419,00	94,9
	Ukupno	214.551.902,00	202.134.228,00	94,2
	Višak prihoda i primitaka	0,00	2.117.880,00	-
	Manjak prihoda i primitaka	1.931.380,00	0,00	-

Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na rashode za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu 93.156.474,00 kn ili 46,1 %, materijalne rashode u iznosu 48.968.289,00 kn ili 24,2 %, naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja te druge naknade u iznosu 27.285.431,00 kn ili 13,5 % te rashode za zaposlene u iznosu 15.020.547,00 kn ili 7,4 %. Svi drugi rashodi i izdaci iznose 17.703.487,00 kn i imaju udjel 8,8 % u ukupnim rashodima i izdacima.

U odnosu na prethodnu godinu znatno više su ostvareni rashodi za nabavu nefinancijske imovine (nabava medicinske i druge opreme po EU projektu Pобољшanje pristupa primarnoj zdravstvenoj zaštiti) za 5.236.895,00 kn ili 1 112,9 % te ostali rashodi (tekuće donacije) za 925.670,00 kn ili 16,1 %.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu 15.020.547,00 kn, a u odnosu na prethodnu godinu veći su za 772.745,00 kn ili 5,4 %. Povećanje se odnosi na isplate otpremnina u iznosu 936.723,00 kn za sedam službenika za koja su izdana rješenja o stavljanju na raspolaganje te rješenja o prestanku službe. Rashodi za plaće se odnose na plaće (bruto) u iznosu 11.478.808,00 kn, doprinose na plaće 1.974.356,00 kn te ostale rashode za zaposlene u iznosu 1.567.383,00 kn (vrijednosno značajniji su rashodi za otpremnine, dodatak na uspješnost na radu, regres, božićnica i dar u naravi).

Materijalni rashodi ostvareni u iznosu 48.968.289,00 kn odnose se na rashode za usluge u iznosu 43.402.954,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu 1.701.674,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu 752.791,00 kn, naknade troškova osobama izvan radnog odnosa 46.277,00 kn i druge nespomenute rashode poslovanja u iznosu 3.064.593,00 kn.

Rashodi za usluge ostvareni su u iznosu 43.402.954,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na najam županijske palače i školskih građevina izgrađenih prema modelu javno-privatnog partnerstva u iznosu 27.019.250,00 kn, usluge prijevoza učenika osnovnih škola u iznosu 7.285.494,00 kn, zdravstvene i veterinarske usluge u iznosu 813.042,00 kn, usluge Porezne uprave za naplatu 1,0 % prihoda od poreza na dohodak u iznosu 780.187,00 kn, izradu plana navodnjavanja u iznosu 550.000,00 kn, usluge promidžbe i informiranja u elektronskim medijima u iznosu 663.641,00 kn i tisku u iznosu 339.562,00 kn, računalne usluge u iznosu 462.825,00 kn, usluge telefona i interneta u iznosu 443.661,00 kn, komunalne usluge u iznosu 277.684,00 kn, usluge čuvanja imovine i osoba u iznosu 231.776,00 kn, grafičke i tiskarske usluge u iznosu 224.182,00 kn te usluge čišćenja u iznosu 222.422,00 kn.

Rashodi za naknade troškova zaposlenima u iznosu 1.701.674,00 kn se odnose na naknade za prijevoz na posao i s posla u iznosu 1.237.608,00 kn, službena putovanja u iznosu 285.977,00 kn i stručno usavršavanje zaposlenika u iznosu 178.089,00 kn.

Drugi nespomenuti rashodi poslovanja ostvareni su u iznosu 3.064.593,00 kn, a vrijednosno značajniji se odnose na naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela i upravnih vijeća u iznosu 1.579.159,00 kn, reprezentaciju u iznosu 530.873,00 kn, članarine i norme u iznosu 191.248,00 kn, premije osiguranja u iznosu 135.474,00 kn, pristojbe i naknade u iznosu 42.875,00 kn te druge nespomenute rashode u iznosu 584.964,00 kn.

Rashodi za subvencije su ostvareni u iznosu 3.803.292,00 kn, a odnose se na subvencije poljoprivrednicima u iznosu 1.670.284,00 kn, subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru u iznosu 820.000,00 kn, subvencije obrtnicima u iznosu 709.028,00 kn, subvencije trgovačkim društvima izvan javnog sektora u iznosu 414.579,00 kn, subvencije trgovačkim društvima, zadrugama, poljoprivrednicima i obrtnicima iz EU sredstava u iznosu 95.881,00 kn te subvencije zadrugama u iznosu 93.520,00 kn. Županija je za sufinanciranje obrane od tuče u 2018. utvrdila obvezu prema Državnom hidrometeorološkom zavodu i uplatila 10.000,00 kn.

Pomoći unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu 93.156.474,00 kn, što je manje za 16.929.452,00 kn ili 15,4 % u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednosno značajnije se odnose na prijenose proračunskim korisnicima Županije za financiranje redovne djelatnosti u iznosu 83.159.027,00 kn, prijenose između proračunskih korisnika istog proračuna u iznosu 3.732.903,00 kn (projekti Osiguranje školske prehrane i Ja mogu te produženi boravak Roma), pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna u iznosu 3.397.107,00 kn (Centar za socijalnu skrb, ustanove kulture Grada Varaždina, županijska školska natjecanja), unutar općeg proračuna (pomoći gradskim i općinskim proračunima) u iznosu 2.858.898,00 kn.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade su ostvareni u iznosu 27.285.431,00 kn. Odnose se na naknade građanima i kućanstvima u novcu u iznosu 1.357.058,00 kn i u naravi u iznosu 25.928.373,00 kn. Naknade u novcu odnose se na stipendije i školarine u iznosu 1.092.818,00 kn (od čega sufinanciranje troškova poslijediplomskih studija zaposlenika Opće bolnice Varaždin 400.000,00 kn) te ostale naknade iz proračuna u novcu u iznosu 264.240,00 kn (jednokratne pomoći, županove nagrade, županijska nagrada, prehrana učenicima srednjih škola).

Naknade u naravi se odnose na prijevoz učenika i studenata u iznosu 25.107.663,00 kn, smještaj učenika u iznosu 583.380,00 kn te druge naknade u naravi u iznosu 237.330,00 kn (sufinanciranje dnevnog centra na temelju ugovora pri Domu za starije i nemoćne osobe Varaždin, materijalne troškove, robu i poklon pakete za udomiteljsku djecu, prvorodenu bebu, didaktička oprema za udruge).

Ostali rashodi su ostvareni u iznosu 6.660.803,00 kn. Odnose se na tekuće donacije u iznosu 6.548.803,00 kn, kapitalne donacije u iznosu 110.000,00 kn te kazne penale i naknade šteta u iznosu 2.000,00 kn. Vrijednosno značajne tekuće donacije odnose se na programe razvoja gospodarstva u iznosu 1.126.788,00 kn, Vatrogasnu zajednicu Varaždinske županije - sufinanciranje redovnih aktivnosti u iznosu 800.000,00 kn, programe pomoći osobama treće životne dobi u iznosu 602.500,00 kn, društvu Crvenog križa Varaždinske županije u iznosu 430.000,00 kn, razvojne poticaje u lovnom gospodarstvu u iznosu 412.077,00 kn, udruge - programe iz područja zdravstvene i socijalne skrbi u iznosu 370.000,00 kn, sredstva za rad političkih stranaka u iznosu 350.000,00 kn, valorizaciju i zaštitu tradicionalnih proizvoda, obrta i usluga u iznosu 304.925,00 kn, programe udruga iz područja sporta u iznosu 297.500,00 kn, savez sportova Varaždinske županije u iznosu 270.000,00 kn, Školski sportski savez Varaždinske županije u iznosu 230.000,00 kn, programe udruga u obrazovanju u iznosu 200.000,00 kn, Savez kulturno umjetničkih društava u iznosu 150.000,00 kn, programe udruga u kulturi u iznosu 134.000,00 kn, knjižničarsku djelatnost u iznosu 120.000,00 kn, vatrogasnu opremu u iznosu 110.000,00 kn, dom za žrtve obiteljskog nasilja Utočište Sveti Nikola Varaždin u iznosu 106.648,00 kn.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu 5.707.457,00 kn. Vrijednosno značajniji se odnose na rashode za nabavu medicinske i druge opreme po EU projektu Poboljšanje pristupa primarnoj zdravstvenoj zaštiti u iznosu 4.947.919,00 kn.

Višak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima tekuće godine iznosi 2.117.880,00 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka je iznosio 11.149.258,00 kn te manjak prihoda i primitaka za pokriće u slijedećem razdoblju iznosi 9.031.378,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2018., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 99.740.216,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2018.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2018.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2018.	31. prosinca 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	32.495.273,00	36.986.692,00	113,8
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	4.881.266,00	4.811.677,00	98,6
1.2.	Građevinski objekti	26.195.784,00	25.819.619,00	98,6
1.3.	Postrojenja i oprema	902.983,00	5.963.399,00	660,4
1.4.	Prijevozna sredstva	7.600,00	3.249,00	42,8
1.5.	Druga nefinancijska imovina	507.640,00	388.748,00	76,6
2.	Financijska imovina	66.097.778,00	62.753.524,00	94,9
2.1.	Novčana sredstva	1.320.635,00	3.324.166,00	251,7
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	11.700,00	543.944,00	4 649,1
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	17.828.171,00	9.754.193,00	54,7
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	11.038.900,00	11.431.300,00	103,6
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	34.224.679,00	36.254.613,00	105,9
2.6.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	340.160,00	132.682,00	39,0
2.7.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	1.333.533,00	1.312.626,00	98,4
	Ukupno imovina	98.593.051,00	99.740.216,00	101,2
3.	Obveze	15.033.599,00	14.221.351,00	94,6
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	13.578.096,00	9.171.987,00	67,5
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	132.456,00	5.044.605,00	3 808,5
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	1.220.419,00	0,00	-
3.4.	Odgodeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	102.628,00	4.759,00	4,6
4.	Vlastiti izvori	83.559.452,00	85.518.865,00	102,3
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	98.593.051,00	99.740.216,00	101,2
	Izvanbilančni zapisi	69.177.276,00	561.332.769,00	811,4

U bilanci sa stanjem na dan 31. prosinca 2018. ukupna imovina iskazana je u iznosu 99.740.216,00 kn i veća je za 1.147.165,00 kn ili 1,2 % u odnosu na stanje prethodne godine.

Vrijednost nefinancijske imovine na kraju proračunske godine u odnosu na vrijednost početkom godine veća je za 13,8 % ili za 4.491.419,00 kn. U 2018. u okviru nefinancijske imovine evidentirana je vrijednost imovine nabavljene u okviru EU projekta Poboljšanje pristupa primarnoj zdravstvenoj zaštiti u kojem je Županija nositelj projekta i korisnik bespovratnih sredstava iz Fondova u skladu s ugovorom o dodjeli bespovratnih sredstava u iznosu 4.947.919,00 kn.

Novčana sredstva u iznosu 3.324.166,00 kn odnose se na sredstva na žiro računu za redovno poslovanje u iznosu 2.010.387,00 kn, podračunima za financiranje EU projekata u iznosu 1.310.547,00 kn te u blagajni u iznosu 3.232,00 kn. Početkom godine korišten je kratkoročni kredit iz 2017. koji je vraćen koncem lipnja 2018. Županija je, na temelju Odluke o izvršavanju proračuna za 2018. i zaključka župana, u srpnju 2018. s novom poslovnom bankom zaključila ugovor o okvirnom kreditu po transakcijskom računu.

Ugovoren iznos kredita je 5.000.000,00 kn, uz fiksnu kamatnu stopu u visini 4,5 % godišnje, rok korištenja je 12 mjeseci od stavljanja kredita na raspolaganje te otplatom kredita priljevom sredstava na transakcijski račun. Odlukom o izvršavanju proračuna za 2018. nije utvrđeni iznos do kojeg se Županija može kratkoročno zadužiti. Koncem 2018. kratkoročni kredit nije korišten.

Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu 543.944,00 kn odnose se na jamčevne pologe u iznosu 405.133,00 kn te druga potraživanja (naknade koje se refundiraju i predujmove) u iznosu 138.811,00 kn. Povećanje za 532.244,00 kn u odnosu na stanje iskazano početkom godine najvećim dijelom odnosi se na jamčevni polog uplaćen za sudjelovanje u postupku četvrte elektroničke javne dražbe za kupnju dvorca Šaulovec u iznosu 405.133,00 kn te isplaćeni predujam trgovačkom društvu za radijsku djelatnost u iznosu 100.500,00 kn.

Vrijednost vrijednosnih papira, dionica i udjela u glavnici u iznosu 11.431.300,00 kn odnosi se na vrijednost dionica u iznosu 7.606.300,00 kn (u trgovačkom društvu za građevinarstvo, održavanje i zaštitu cesta u iznosu 4.316.400,00 kn, trgovačkom društvu za graditeljstvo i hidrogradnju u iznosu 3.210.080,00 kn i dvije banke u iznosu 79.820,00 kn) te udjela u iznosu 3.825.000,00 kn (u garancijskoj agenciji u iznosu 3.000.000,00 kn, trgovačkom društvu za gospodarenje otpadom u iznosu 639.000,00 kn, trgovačkom društvu za radijsku djelatnost u iznosu 140.000,00 kn, regionalnoj razvojnoj agenciji u iznosu 20.000,00 kn, trgovačkom društvu za prijevoz putnika u iznosu 20.000,00 kn i slobodnoj zoni u iznosu 6.000,00 kn). U odnosu na stanje početkom godine vrijednost dionica i udjela u glavnici je povećana za 392.400,00 kn ili 3,6 % zbog povećanja nominalne vrijednosti dionica u trgovačkom društvu za građevinarstvo, održavanje i zaštitu cesta.

Potraživanja su koncem 2018. iskazana u iznosu 46.280.299,00 kn. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 36.254.613,00 kn, dane zajmove u iznosu 9.754.193,00 kn, prihode od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 132.682,00 kn te druga potraživanja u iznosu 138.811,00 kn. Smanjenje potraživanja koncem godine za 6.124.411,00 kn ili 11,7 % u odnosu na početak godine najvećim dijelom je rezultat ispravka vrijednosti potraživanja za 23.468.015,00 kn (za prihode poslovanja u iznosu 15.322.243,00 kn i dane zajmove u iznosu 8.145.772,00 kn) i povećanja potraživanja od Ministarstva znanosti i obrazovanja za 12.600.177,00 kn za sufinanciranje troškova najamnina za školske građevine izgrađene i/ili dograđene po modelu javno-privatnog partnerstva na području Županije.

Prema podacima iz Bilance, koncem 2018. dospjela su potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 27.467.756,00 kn od kojih su vrijednosno značajna od Ministarstva znanosti i obrazovanja za sufinanciranje troškova najamnina u iznosu 26.528.627,00 kn. Županija je u svibnju 2013. s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta zaključila osam sporazuma kojima se Ministarstvo obvezalo na sufinanciranje 55,0 % troškova najamnina za školske građevine izgrađene po modelu javno-privatnog partnerstva na području Županije. Županija je u prethodnim godinama i 2018. pokrenula sudske sporove pred Trgovačkim sudom u Varaždinu za potraživanja u iznosu 28.347.151,00 kn (od čega su potraživanja starosti od jedne do tri godine u iznosu 27.930.280,00 kn, a starosti do jedne godine u iznosu 416.871,00 kn). Do vremena obavljanja revizije (ožujak 2019.) podnijela je zahtjev za mirno rješenje spora Županijskom državnom odvjetništvu u Varaždinu za potraživanja starosti do jedne godine u iznosu 12.146.616,00 kn.

Potraživanja za dane zajmove u iznosu 9.754.193,00 kn odnose se na potraživanje od Garancijske agencije za jamstveni fond za prerađivačku industriju i inovacije u prerađivačkoj industriji za 2014. u iznosu 8.519.750,00 kn, jamstveni fond za poduzetničke kredite u iznosu 500.000,00 kn, garantni fond za studentske kredite u iznosu 484.443,00 kn te za jamstveni potencijal po programu Sjetva 2018. u iznosu 250.000,00 kn.

Od ukupnih potraživanja do sredine travnja 2019. naplaćena su potraživanja u iznosu 5.132.146,00 kn ili 11,1 %.

Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda u iznosu 1.312.626,00 kn odnose se na obračunane plaće i naknade za rad predstavničkog tijela za prosinac 2018. u iznosu 1.306.516,00 kn te unaprijed plaćene rashode budućih razdoblja (pretplate na časopise i drugo) u iznosu 6.110,00 kn.

Ukupne obveze i vlastiti izvori u iznosu 99.740.216,00 kn odnose se na vlastite izvore u iznosu 85.518.865,00 kn i obveze u iznosu 14.221.351,00 kn. Obveze su manje za 812.248,00 kn ili 5,4 % u odnosu na stanje početkom godine. Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu 9.171.987,00 kn, obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 5.044.605,00 kn i naplaćene prihode budućeg razdoblja u iznosu 4.759,00 kn. Prema podacima iz Bilance, koncem 2018. dospjele su obveze u iznosu 2.866.869,00 kn. Od ukupnih obveza do konca travnja 2019. podmireno je 12.979.890,00 kn ili 91,3 %.

Izvanbilančni zapisi iznose 561.332.769,00 kn, a u odnosu na prethodnu godinu veći su za 492.155.493,00 kn ili 711,4 % zbog evidentiranja dugoročnih ugovora za najam objekata izgrađenih i dograđenih prema modelu javno-privatnog partnerstva. Odnose se na dugoročne ugovore najma objekata izgrađenih i dograđenih prema modelu javno-privatnog partnerstva (najam školskih objekata u iznosu 496.254.908,00 kn te najam županijske zgrade u iznosu 3.839.403,00 kn), suglasnosti Županijskoj upravi za ceste u iznosu 18.750.000,00 kn, suglasnosti za energetska obnova škola u iznosu 13.936.908,00 kn, izdane zadužnice u iznosu 12.080.000,00 kn, primljene zadužnice u iznosu 7.450.263,00 kn, dana jamstva poslovnoj banci za zaduživanje Opće bolnice u iznosu 4.609.876,00 kn, obveze iz ranijih godina za lovišta u iznosu 1.790.963,00 kn, jamstva Županije za odobrene studentske kredite u iznosu 882.092,00 kn, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku u iznosu 775.359,00 kn, vozila na korištenju putem leasinga u iznosu 665.617,00 kn te primljene garancije 297.380,00 kn.

Javna nabava

Planom nabave je ukupna vrijednost nabave planirana u iznosu 46.485.427,00 kn, od čega prema devet postupaka javne nabave u vrijednosti 40.192.364,00 kn te 88 postupaka jednostavne nabave u vrijednosti 6.293.063,00 kn. Župan je donio Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave u veljači 2017. Procedure javne nabave donesene su u 2015. Županija prati realizaciju zaključenih ugovora, vodi registar ugovora o javnoj nabavi, kojeg ažurira prema potrebi i objavljuje ga na svojoj mrežnoj stranici.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2018., nabava čija je procijenjena vrijednost do 200.000,00 kn za robu obavljena je u iznosu 1.031.508,00 kn, za usluge u iznosu 4.909.124,00 kn, a za radove do 500.000,00 kn nije bilo nabave.

Prema generiranim podacima sustava Elektronički oglasnik javne nabave o objavljenim ugovorima i okvirnim sporazumima, Županiji je tijekom 2018., nakon provedenih otvorenih postupaka nabave, prema jedanaest ugovora isporučena roba u iznosu 5.786.397,00 kn te prema jednom ugovoru usluga u iznosu 440.000,00 kn. Nakon provedenih otvorenih postupaka javne nabave, prema pet okvirnih sporazuma pružene su usluge u iznosu 17.089.022,00 kn. Prema kriteriju za odabir - ekonomski najpovoljnija ponuda, obavljena je isporuka roba prema jedanaest ugovora u iznosu 5.786.397,00 kn i prema jednom ugovoru pružena usluga u iznosu 440.000,00 kn, te prema četiri okvirna sporazuma pružena usluga u iznosu 16.154.768,00 kn. Prema kriteriju najniže cijene pružene su usluge prema jednom ugovoru u iznosu 934.252,00 kn. Županija je provela objedinjenu nabavu prirodnog plina za 47 subjekata (Županija i 46 proračunskih korisnika).

III. REVIZIJA ZA 2018.

Postupci revizije provedeni su od 4. veljače do 22. studenoga 2019.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi poslovanja Županije.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članci 97. - 107. (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16 i 3/18)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17 i 112/18).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna
3. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10 i 120/13)
4. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2018., članak 19., 53. i 53.a (Narodne novine 124/17 i 108/18)
5. Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi
6. Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj
7. Statut Varaždinske županije (veljača 2018.)
8. Statut Varaždinske županije (rujan 2013.)
9. Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17)
10. Uredba o načinu financiranja decentraliziranih funkcija te izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2018. godinu
11. Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske
12. Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti

13. Zakon o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11, 64/15 i 112/18)
14. Zakon o obveznim odnosima, članak 241. (Narodne novine 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18)
15. Zakon o poljoprivrednom zemljištu, članak 44. (Narodne novine 39/13 i 48/15)
16. Zakon o poljoprivrednom zemljištu, članak 49. (Narodne novine 20/18 i 115/18)
17. Zakon o lovstvu, članak 27. (Narodne novine 140/05, 75/09, 14/14, 21/16 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 41/16 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 67/16 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 62/17)
18. Zakon o lovstvu, članak 31. (Narodne novine 99/18)
19. Zakon o fiskalnoj odgovornosti, članak 7. (Narodne novine 139/10 i 19/14)
20. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15)
21. Zakon o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, članak 2. (Narodne novine 86/08, 61/11 i 4/18)
22. Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 28/10)
23. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16)
24. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave, veljača 2017.
25. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17 i 106/18)
26. Pravilnik o kriterijima za utvrđivanje natprosječnih rezultata i načinu isplate podataka za uspješnost na radu u upravnim tijelima (siječanj 2018.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Županije. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz proračuna, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave (stručnim publikacijama, elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama). Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Županije. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2018.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2018. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na računovodstveno poslovanje i rashode.

1. Računovodstveno poslovanje

1.1. Županija je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Ustrojene su poslovne knjige i sastavljeni propisani financijski izvještaji.

- Program jamstvenog fonda za prerađivačku industriju i inovacije u prerađivačkoj industriji za 2013. i 2014.

Županija je s Ministarstvom gospodarstva u 2013. i 2014. zaključila dva ugovora o provedbi Programa putem Garancijske agencije. Sredstva programa namijenjena su poduzetnicima za financiranje projekata od posebnog značaja za razvoj i inovacije u gospodarstvu. Za osiguranje jamstvenog potencijala ugovorena su i doznačena Županiji sredstva u 2013. u iznosu 4.455.000,00 kn, a u 2014. u iznosu 4.064.750,00 kn, odnosno ukupno 8.519.750,00 kn. U skladu sa zaključenim ugovorima navedena sredstva prosljedila Garancijskoj agenciji, što je u prethodnim godinama evidentirano u poslovnim knjigama Županije u okviru potraživanja za dane zajmove i vlastitih izvora.

Županija nije u poslovnim knjigama evidentirala i u financijskim izvještajima iskazala obveze za povrat sredstava u državni proračun te ispravak vlastitih izvora po Programima iz 2013. i 2014. u iznosu 8.519.750,00 kn. U skladu s odredbama članka 3. i članka 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, Županija je obvezna proračunsko računovodstvo temeljiti na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja te u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Naime, zaključenim ugovorima s Ministarstvom gospodarstva, ugovoreno je da će se po isteku roka depozita (ukoliko nije iskorišten za plaćanje obveza po dospjelim jamstvima) izvršiti povrat neangažiranih sredstava u državni proračun. Rok isteka depozita za Program iz 2013. je konac 2018., a za Program iz 2014. je konac lipnja 2025. Također, ugovoreno je da će se sredstva za osiguravanje jamstvenog potencijala koristiti samo za osiguranje kredita s rokom otplate najkasnije do konca 2018. za Program iz 2013. te do konca lipnja 2025. za Program iz 2014.

Prema izvješćima o provedbi Programa koje je Garancijska agencija u siječnju 2019. dostavila Županiji, po Programu iz 2013. izdana su četiri jamstva u iznosu 3.575.000,00 kn, što čini 80,2 % jamstvenog fonda, a po Programu iz 2014. pet jamstava u iznosu 2.922.950,00 kn, što čini 71,9 % jamstvenog fonda, odnosno ukupno 6.497.950,00 kn. Stanje po danim jamstvima koncem 2018. po Programu iz 2013. za dva jamstva iznosi 1.118.700,00 kn, a po Programu iz 2014. za četiri jamstva iznosi 1.169.175,00 kn.

Prema izvješću poslovne banke kao rokovi dospjeća kredita za preostala dva jamstva po Programu iz 2013., za koje je prošlo predviđeno trajanje (konac 2018.), navodi se listopad 2019., odnosno rujan 2025.

Županija do vremena obavljanja revizije nije poduzela mjere naplate potraživanja od Garancijske agencije za povrat sredstava po Programu iz 2013. te nije obavila povrat navedenih sredstava u državni proračun u skladu sa zaključenim ugovorom s Ministarstvom.

Dospjela potraživanja od Garancijske agencije po Programu jamstvenog fonda iz 2013. u obveznim analitičkim podacima u Bilanci iskazana su u okviru nedospjelih potraživanja umjesto u okviru dospjelih. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 3. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, prema kojoj je osnovna svrha financijskih izvještaja dati informacije o financijskom položaju, uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja), izvršenju plana i novčanim tijekovima proračuna i proračunskih korisnika.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati obveze za povrat sredstava u državni proračun i ispravak vlastitih izvora po Programima iz 2013. i 2014. u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Nadalje, nalaže poduzeti mjere naplate potraživanja od Garancijske agencije za povrat dospjelih sredstava po Programu iz 2013. te obaviti povrat navedenih sredstava u državni proračun u skladu sa zaključenim ugovorom s Ministarstvom gospodarstva. Također, nalaže iskazati točne podatke o dospjelim i nedospjelim potraživanjima i obvezama u obveznim analitičkim podacima u Bilanci radi prezentiranja točnih i potpunih informacijama o financijskom položaju Županije, u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

- 1.2. *Županija u očitovanju u vezi naloga da se u poslovnim knjigama evidentiraju i u financijskim izvještajima iskažu obveze za povrat sredstava u državni proračun i ispravak vlastitih izvora po Programima iz 2013. i 2014., navodi da je suglasna s navodom Državnog ureda za reviziju da u poslovnim knjigama nije iskazala obveze po primljenim sredstvima Ministarstva gospodarstva po Programu iz 2013. i Programu iz 2014. Navodi da su navedena sredstva u poslovnim knjigama u 2013. i 2014. iskazana kao prihodi od pomoći, izdaci i potraživanja od Garancijske agencije, čime smatra da je postupila u skladu s Pravilnikom o proračunskom računovodstvu. Županija smatra neutemeljenim iskazivanje ukupnog iznosa primljenih sredstava u poslovnim knjigama kao obveze te navodi da je ugovorima s Ministarstvom gospodarstva utvrđena obveza povrata deponiranih sredstava, koja su ostala neangažirana danim jamstvima, na račun državnog proračuna. Navodi da bi iskazivanje ukupnog iznosa primljenih sredstava, kao obveze Županije, moglo dovesti do netočno prezentiranja poslovnih događaja, budući da se konačni iznos obveze, odnosno odliv sredstava može utvrditi tek po okončanju pojedinog Programa, kada će biti dostupan i točan podatak o neangažiranim sredstvima, odnosno eventualno aktiviranim sredstvima po danim jamstvima, što bi dovelo do smanjenja iznosa obveze Županije prema Ministarstvu. Također, navodi da je evidencija ovih poslovnih događaja osigurana kroz usklađenje, odnosno iskazivanje potraživanja od Garancijske agencije.*

U očitovanju navodi dopis Ministarstva, od 8. ožujka 2018., kojim se Županija poziva na povrat neiskorištenog dijela sredstava iz Programa te dopis Ministarstva od 21. prosinca 2016. kojim se navodi da je Županija jedna od najaktivnijih u izdavanju jamstava te da je s time nositelj najvećeg rizika promjene ili raskida ugovora s poslovnom bankom koja je sudjelovala u provedbi Programa. Navodi, da je iz ugovora s poslovnom bankom vidljivo da je trajanje ugovora, odnosno oročenje depozitnih sredstava utvrđeno do 31. prosinca 2018. te da bi raskid ugovora prije navedenog roka, a bez kojeg nije niti moguć povrat sredstava Ministarstvu, nosio za sobom negativne financijske korekcije. Nadalje, navodi da je dopisom od 23. ožujka 2018., Ministarstvu predložila preispitivanje provođenja Programa na dosadašnji način, uz prijedlog iznosa za povrat u državni proračun te da odgovor nije primila, da je 29. siječnja 2019. ponovo uputila prijedlog promjene uvjeta Programa, zbog promjena na tržištu, te da odgovor ponovno nije primila. Također, navodi da je suglasna s dijelom Nalaza koji se odnosi na iskazivanje obveze po primljenim sredstvima Ministarstva gospodarstva u skladu s zaključenim ugovorima s Ministarstvom, izvješćima Garancijske agencije i poslovnih banaka. U vezi naloga da iskaže točne podatke o dospjelim i nedospjelim potraživanjima i obvezama u obveznim analitičkim podacima u bilanci, Županija je suglasna s nalogom da se, dospjeli neangažirani iznos sredstava, po Programu 2013. iskaže na dospjelim potraživanjima u Bilanci, umjesto na nedospjelim potraživanjima.

- 1.3. Državni ured za reviziju ostaje kod naloga da Županija u poslovnim knjigama evidentira i u financijskim izvještajima iskaže ukupni iznos obveze za povrat sredstava u državni proračun po Programima iz 2013. i 2014., u istom iznosu u kojem je u poslovnim knjigama evidentirano i u financijskim izvještajima iskazano potraživanje od Garancijske agencije, s obzirom da je odredbama članaka 3. i 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano da je Županija obvezna proračunsko računovodstvo temeljiti na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja te u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Zaključenim ugovorima iz 2013. i 2014., između Županije i Ministarstva gospodarstva, odnosno Županije i Garancijske agencije, u provedbi Programa, ugovorena su međusobna prava, ali i obveze te bi evidentiranje u poslovnim knjigama i iskazivanjem u financijskim izvještajima samo potraživanja od Garancijske agencije, Županija priznala samo prava koja proizlaze iz zaključenih ugovora s Ministarstvom i Garancijskom agencijom, dok bi isključila iste takve obveze prema državnom proračunu, odnosno Ministarstvu gospodarstva kao davatelju sredstava. Međusobna usklađenja (aktivirana jamstva), koja Županija navodi u očitovanju, potrebno je provoditi na potraživanjima prema Garancijskoj agenciji, a isto tako i na obvezama prema državnom proračunu, upravo zbog primjene računovodstvenih načela točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnog iskazivanja poslovnih događaja u godini za koju se sastavljaju financijska izvješća, kako bi podaci u financijskim izvještajima, posebice u Bilanci, odražavali točne, istinite i pouzdane informacije.

2. Rashodi

- 2.1. Prema podacima iz Izvještaja o приходima i rashodima, primicima i izdacima za 2018., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu 202.134.228,00 kn, što je za 12.417.674,00 kn ili 5,8 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

- Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu 15.020.547,00 kn, a odnosu na prethodnu godinu veći su za 772.745,00 ili 5,4 %. Odnose se na plaće (bruto) u iznosu 11.478.808,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 1.974.356,00 kn te ostale rashode za zaposlene u iznosu 1.567.383,00 kn (vrijednosno značajniji su rashodi za otpremnine, dodatke za uspješnost na radu, naknade za korištenje godišnjeg odmora, božićnica i dar u naravi).

Županija je tijekom 2018. isplatila dodatak za uspješnost na radu za pet zaposlenika u bruto iznosu 115.598,00 kn. Proračunom je za navedenu namjenu planirano 300.000,00 kn. Navedeni rashodi u 2018. po pojedinom zaposleniku iznose od 10.248,00 kn do 52.375,00 kn. Člankom 13. Zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, utvrđeno je da za natprosječne rezultate u radu službenici i namještenici mogu ostvariti dodatak za uspješnost na radu, koji može iznositi godišnje najviše tri plaće službenika ili namještenika koji ostvaruje dodatak i ne može se ostvarivati kao stalni dodatak uz plaću. Župan, gradonačelnik, odnosno općinski načelnik pravilnikom utvrđuje kriterije utvrđivanja natprosječnih rezultata i način isplate dodataka za uspješnost na radu. Kao obvezan kriterij mora se uzeti u obzir ocjena kojom je službenik, odnosno namještenik ocijenjen.

Pravilnikom o kriterijima za utvrđivanje natprosječnih rezultata i načinu isplate dodataka za uspješnost na radu u upravnim tijelima, utvrđeno je da se za ostvarene natprosječne rezultate službeniku, odnosno namješteniku može isplatiti dodatak za uspješnost na radu te je utvrđeno šest kriterija s utvrđenim dodatkom od 20,0 % do 60,0 % mjesečne bruto plaće. Odredbama članka 3. istog Pravilnika utvrđeno je da se dodatak za uspješnost na radu može isplatiti službenicima koji su u prethodnoj godini ocijenjeni ocjenom odličan i vrlo dobar. Navedenim Pravilnikom nisu utvrđene važnosti svakog pojedinog kriterija (ponderi), odnosno nisu vrednovani na način da budu mjerljivi (jačina i vrijednost kriterija).

Županija je isplatila dodatak za uspješnost na radu za dvoje zaposlenika u bruto iznosu 62.623,00 kn koji nisu radili duže od šest mjeseci u 2017. te sukladno članku 94. stavku 2. Zakona o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi nisu ocijenjeni za 2017. S obzirom na to da je odredbama članka 3. Pravilnika o kriterijima za utvrđivanje natprosječnih rezultata i načinu isplate dodataka za uspješnost na radu u upravnim tijelima utvrđeno da se dodatak za uspješnost na radu može isplatiti službenicima koji su, između ostalog, u prethodnoj godini ocijenjeni ocjenom odličan i vrlo dobar, službenici koji nisu bili ocijenjeni za prethodnu godinu nisu zadovoljavali sve potrebne uvjete utvrđene navedenim Pravilnikom.

Državni ured za reviziju predlaže utvrditi mjerljive kriterije, na temelju kojih će se isplaćivati dodaci za uspješnost na radu, čime bi se osigurala opravdanost, transparentnost i jednoobraznost procesa njihove dodjele. Državni ured za reviziju nalaže isplatu dodatka za uspješnost na radu obavljati na temelju uvjeta utvrđenih Pravilnikom o kriterijima za utvrđivanje natprosječnih rezultata i načinu isplate dodataka za uspješnost na radu u upravnim tijelima.

- Rashodi za službena putovanja

Rashodi za službena putovanja ostvareni su u iznosu 285.977,00 kn. Odnose se na rashode za službena putovanja u inozemstvo u iznosu 178.803,00 kn i rashode za službena putovanja u zemlji u iznosu 107.174,00 kn.

Za službena putovanja ispostavljeni su putni nalози. Županija vodi Knjigu putnih naloga koja sadrži, između ostalog, svrhu službenog puta, a za koju je u najvećoj mjeri upisan sastanak, bez navođenja s kime i u koju svrhu. Za dio službenih putovanja nisu sastavljena izvješća s puta, a dio izvješća s puta ne sadrži zadaće osobe upućene na službeni put. Odredbama članka 8. Pravilnika o porezu na dohodak, propisano je koje podatke i dokumentaciju treba sadržavati uredan i vjerodostojan putni nalog, a između ostalog treba sadržavati i izvješće s puta.

Evidencija o korištenju službenih vozila (putni radni list) nije sveobuhvatna. Sadrži podatke o datumu korištenja vozila, ime i prezime osoba koje koriste vozilo (vozač i drugi putnici), relaciju, početno i završno stanje brojila te vrijeme korištenja, ali nije navedena svrha (razlog) korištenja (osim u nekoliko slučajeva) ili poveznica na putni nalog. Svrha (razlog) korištenja službenog vozila predstavlja bitan podatak za nadzor o opravdanosti korištenja službenih vozila. Zbog toga se ostvareni rashodi, odnosno korištenje službenog vozila ne mogu povezati s razlozima korištenja službenog vozila, odnosno zadacima koje je trebalo obaviti.

Odredbama članka 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, za proračun i proračunske korisnike propisana je obveza, između ostalog, vođenja evidencije putnih naloga i korištenja službenih vozila. Prema odredbama članka 10. navedenog Pravilnika, evidentiranje u poslovnim knjigama temelji se na knjigovodstvenim ispravama iz kojih se, između ostalog, može utvrditi njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena, odnosno koja potpuno odražava nastali poslovni događaj.

Državni ured za reviziju nalaže obračun i isplatu naknada za službena putovanja obavljati na temelju putnih naloga koji sadrže sve elemente propisane odredbama Pravilnika o porezu na dohodak i Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu. Također, nalaže pri korištenju službenog vozila popunjavati putni radni list te rashode u vezi s korištenjem službenog vozila evidentirati na temelju vjerodostojne dokumentacije u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Državni ured za reviziju predlaže da se u evidenciju o korištenju službenih vozila unose podaci o svrsi (razlogu) putovanja ili poveznicu na putni nalog, u svrhu nadzora opravdanosti korištenja službenih vozila.

- Rashodi za reprezentaciju

Rashodi za reprezentaciju su ostvareni u iznosu 530.873,00 kn (poslovnim karticama i računima). Županija nema akt s utvrđenim mjerilima i kriterijima, odnosno ovlaštenjima za korištenje reprezentacije. Značajan dio računa za ugostiteljske usluge ne sadrže naznaku poslovnog događaja u vezi kojeg su nastali (svrha ugošćivanja) zbog čega nije vidljiva opravdanost ostvarenih rashoda. Prema odredbama članka 10. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, knjiženje i evidentiranje u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Isprava za knjiženje je uredna kada se iz nje, između ostalog, nedvosmisleno može utvrditi njezin materijalni sadržaj.

Na robu se odnosi 164.013,00 kn, a na ugostiteljske usluge 366.860,00 kn.

Državni ured za reviziju nalaže rashode za reprezentaciju evidentirati na temelju računa koji sadrže podatke o svrsi ugošćavanja.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje akta kojim bi se uredili uvjeti i način za ostvarivanje rashoda za reprezentaciju, a što bi pridonijelo većoj transparentnosti trošenja proračunskih sredstava.

- 2.2. U vezi rashoda za zaposlene Županija u očitovanju navodi da je donijela Pravilnik o kriterijima za utvrđivanje natprosječnih rezultata i načinu isplate dodataka za uspješnost na radu u upravnim tijelima te da je u svemu u skladu s odredbama Zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi. Navodi da su Pravilnikom propisani svi kriteriji po kojima je moguće utvrditi natprosječne rezultate rada pojedinih službenika, a da činjenica da je pojedinim službenicima isplaćena stimulacija, iako u prethodnoj godini nisu bili ocijenjeni, ne može nikako biti tumačena na štetu istih jer je poslodavac prije svega dužan rukovoditi se načelom povoljnijeg prava te u odnosu na radnika primijeniti najpovoljnije pravo, tim više što navedeni Zakon u članku 13. nigdje ne isključuje pravo takvih službenika na naknadu za uspješnost. Nadalje, navodi da se u konkretnom slučaju radilo o službenicima koji prethodno nisu radili u državnoj službi pa nije postojala obveza ocjenjivanja istih za 2017. te da bi isključenje prava takvih službenika da ostvare dodatak za uspješnost, samo iz razloga što nije postojala mogućnost da u prethodnoj godini budu ocijenjeni, predstavljala diskriminaciju istih u odnosu na preostale službenike i povredu članka 9. stavka 3. Zakona o radu. Županija u očitovanju ističe da je navedenim službenicima dodatak za uspješnost isplaćen krajem mjeseca lipnja 2018., tek u narednoj godini, a za 2018. godinu kada su primili stimulaciju navedeni službenici su ocijenjeni ocjenom "odličan".

Županija je suglasna s navodom i nalazom Državnog ureda za reviziju u pogledu korištenja službenih vozila i putnih naloga kada se to odnosi na zaposlenike ili druge ovlaštene osobe koje po nalogu, u službene svrhe obavljaju poslove za Županiju te u očitovanju navodi da će poduzeti mjere da se ta evidencija popunjava i vodi u cijelosti sukladno danom nalogu. Nadalje, navodi da se situacija koju Državni ured za reviziju opisuje u nalazu prvenstveno odnosi na dužnosnike - župana i zamjenike. U očitovanju ističe kako se radi o državnim dužnosnicima, izabranima na neposrednim izborima, koji po stavu najviših sudbenih instanci, nemaju radno vrijeme i o njihovu se radu ne vodi evidencija niti se njihovo obavljanje dužnosti u bilo kojem pogledu može tretirati kao obavljanje službe službenika te da Župan i zamjenici u pogledu obavljanja dužnosti ne podliježu nadzoru radnog vremena ni obvezi izvještavanja ili obrazlaganja svojeg rada, osim na način propisan posebnim zakonom. Županija smatra da se ni obveze tih dužnosnika u pogledu službenih putovanja i korištenja službenih vozila ne mogu izjednačavati s obvezama službenika, da se način rada i ostvarivanja konkretne politike u području iz nadležnosti Županije, razlikuje od župana do župana, zbog čega je i dobio povjerenje građana i da će kontakti tuzemni kao i inozemni, u sjedištu ili izvan, kod nekih biti zastupljeniji. Navodi da korisnost kontakata za Županiju i njezine građane (u okviru čega se procjenjuje opravdanost korištenja službenih vozila i putovanja), ocjenjuju vijećnici Županijske skupštine, prihvaćanjem podnesenih županovih izvješća i birači, prema posebnom zakonu.

Također, navodi da ovlasti Državnog ureda za reviziju, u pogledu zakonitosti utroška proračunskih sredstava, Županija apsolutno uvažava, ali kod ocjene svrsishodnosti utroška (o čemu se ustvari radi ukoliko se prosuđuje o opravdanosti korištenja službenih vozila i putovanja) valja uzeti u obzir i druge mjerodavne propise, ne samo one iz područja računovodstva, već i one koji reguliraju prava i obveze državnih dužnosnika, materiju lokalne i područne samouprave, kao i sudsku praksu i tumačenja nadležnog ministarstva (Ministarstva uprave, koje se poziva na presudu Visokog upravnog suda). Županija smatra kako nema mjesta nalogu Državnog ureda za reviziju da izvješća župana i zamjenika sa službenog puta, osim lokacije, datuma i općenitog navoda događaja moraju sadržavati i druge elemente te navodi da za prosudbu o rezultatima županovog rada i uspješnosti njegovih radnih sastanaka, za koje je potrebno osigurati prijevoz službenim vozilom, Državni ured za reviziju nije nadležan.

U vezi rashoda za reprezentaciju Županija u očitovanju navodi da su ovlaštenja za odobravanje istih pridržana županu i zamjenicima, u skladu s ovlastima izvršavanja proračuna. U pogledu procjene opravdanosti troška, Županija upućuje na navedeno kod dijela očitovanja u pogledu službenih putovanja i korištenja službenih vozila, pri čemu prosudbi o opravdanosti troška ugostiteljskih usluga učinjenog od strane župana i zamjenika, treba prilaziti imajući u vidu prirodu obavljanja dužnosti neposredno izabranih čelnika. Također, navodi da je zbog sve zahtjevnijih standarda transparentnosti obavljanja dužnosti, izradila Pravilnik o korištenju sredstava za reprezentaciju koji će uskoro biti objavljen. Navodi stav Visokog upravnog suda izrečen u gore navedenoj presudi, kako prava i obveze župana i zamjenika u obavljanju dužnosti nema ovlasti propisati ni župan ni županijska skupština, jer se isto propisuje zakonom, a zakonodavna praznina ne ovlašćuje tijelo područne samouprave da samo to propiše.

- 2.3. U vezi navoda iz Nalaza koji se odnose na rashode za zaposlene Državni ured za reviziju ostaje kod dane preporuke i naloga kojima Županija treba utvrditi mjerljive kriterije, temeljem kojih će se isplaćivati dodaci za uspješnost na radu te da je isplatu dodatka za uspješnost na radu potrebno obavljati na temelju uvjeta utvrđenih Pravilnikom o kriterijima za utvrđivanje natprosječnih rezultata i načinu isplate dodataka za uspješnost na radu u upravnim tijelima. Utvrđivanjem svakog pojedinog kriterija (pondera) na način da bude mjerljiv osigurava se opravdanost, transparentnost i jednoobraznost njihove dodjele. Nadalje, na zaposlenike županije primjenjuje se Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi u kojem je odredbama članka 13. utvrđeno, između ostalog, da župan, gradonačelnik, odnosno općinski načelnik pravilnikom utvrđuje kriterije utvrđivanja natprosječnih rezultata i način isplate dodataka za uspješnost na radu te da se kao obavezan kriterij mora uzeti u obzir ocjena kojom je službenik, odnosno namještenik ocijenjen. Ocjena službenika za 2018. kao obavezan kriterij može se primjenjivati za isplatu dodataka za uspješnost na radu u 2019.

U vezi navoda iz Nalaza koji se odnose na rashode za službena putovanja, obavljenom revizijom je utvrđeno da za dio službenih putovanja nisu sastavljena izvješća s puta, neka od izvješća s puta ne sadrže obrazloženje rezultata obavljenog posla, odnosno zadaće osoba upućenih na službeni put te evidencije koje vodi Županija o korištenju službenih vozila (putni radni list) nisu sveobuhvatne, odnosno u većini slučajeva ne sadrže podatke o svrsi (razlogu) korištenja službenih vozila. Navedeni elementi predstavljaju bitan podatak za nadzor i opravdanost korištenja istih, odnosno zbog navedenog ostvareni rashodi za korištenje službenog vozila ne mogu se povezati s razlozima njihovog korištenja, odnosno zadacima koje je trebalo obaviti.

Odredbama članka 8. Pravilnika o porezu na dohodak, jasno je propisano koje podatke i dokumentaciju treba sadržavati uredan i vjerodostojan putni nalog, a između ostalog treba sadržavati i izvješće s puta. Nadalje, odredbama članka 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, za proračun i proračunske korisnike propisana je obveza, između ostalog, vođenja evidencije putnih naloga i korištenja službenih vozila. Odredbama članka 10. navedenog Pravilnika evidentiranje u poslovnim knjigama temelji se na knjigovodstvenim ispravama iz kojih se, između ostalog, može utvrditi njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena, odnosno koja potpuno odražava nastali poslovni događaj. Županija je dužna u pogledu korištenja službenih vozila postupati u skladu s navedenim odredbama Pravilnika neovisno o tome da li je rashode za službena putovanja ostvario zaposlenik, druga ovlaštena osoba ili dužnosnici. Slijedom navedenog, Državni ured za reviziju ostaje kod danog naloga kojim se nalaže obračun i isplatu naknada za službena putovanja obavljati na temelju putnih naloga koji trebaju sadržavati sve propisane elemente, popunjavati putni radni list te rashode u vezi s korištenjem službenog vozila evidentirati na temelju vjerodostojne dokumentacije.

U vezi s navodima iz Očitovanja koji se odnose na nenadležnost, Državni ured za reviziju upućuje na Zakon o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), čijim je odredbama, između ostalog, propisana nadležnost i način rada Državnog ureda za reviziju.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Županije za 2015., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje. Revizijom za 2018. provjereno je je li Županija postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navodi se nalog i preporuka iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Prihodi i primici	2015.	Uplaćivati pripadajući dio sredstava od povrata kredita po programu kreditiranja razvitka poljoprivrede u državni proračun.	-	djelomično provedeno
2.	Rashodi	2015.	Kod ugovaranja plaćanja usluga u paušalnom iznosu ugovoriti i obvezu sastavljanja izvještaja o obavljenim uslugama.	-	provedeno

Obrazloženje danog naloga koji je djelomično proveden, daje se u nastavku.

- U vezi s nalogom da se u državni proračun uplate sredstva po programima kreditiranja razvitka poljoprivrede od 2001. do 2003., za koja je u svibnju 2014. iskazana obveza u iznosu 2.468.214,00 kn, Županija je u svibnju 2014. predložila Ministarstvu poljoprivrede odobrenje Sporazuma o obročnoj otplati duga u iznosu 1.238.618,00 kn. Ministarstvo nije prihvatilo Sporazum jer su obveze umanjene za 1.229.596,00 kn (za koje Županija navodi da su u zastari). Županija je iz poslovnih knjiga isknjižila obveze za koje smatra da su u zastari i do konca rujna 2015. uplatila u državni proračun 1.238.618,00 kn. Do konca kolovoza 2019. s Ministarstvom poljoprivrede nije postignut dogovor o visini obveze Županije prema državnom proračunu. Potrebno je i nadalje poduzimati aktivnosti kako bi se s Ministarstvom poljoprivrede utvrdile obveze prema državnom proračunu i način podmirenja tih obveza.

Županija je i nadalje u obvezi postupati prema nalogu Državnog ureda za reviziju, koji nije cijelosti proveden.

- 1.2. *U vezi poduzimanja aktivnosti kako bi se s Ministarstvom poljoprivrede utvrdile obveze prema državnom proračunu te uplatio pripadajući dio sredstava od povrata kredita po programu kreditiranja razvitka poljoprivrede u državni proračun, Županija se nije očitovala.*